

prima instanță: C. Vîrlan
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, V. Negru
instanța de recurs: V. Doagă, Iu. Oprea, G. Stratulat, O. Sternioală,
A. Cobăneanu

dosarul nr. 2rhc-56/17

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea nulității contractelor de ipotecă și radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisurilor cu privire la ipotecă și a preavizelor de exercitare a dreptului de ipotecă

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2016, prin care a fost admis recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 04 martie 2015, SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, intervenienți accesorii Natalia Gonța și Oleg Gonța cu privire la recunoașterea nulității contractelor de ipotecă.

În motivarea acțiunii a invocat că SRL „Inter Trade Investment Company” este proprietarul bunurilor imobile - încăperile locative nr. 54 și 25 din str. Serghei Lazo, 34 mun. Chișinău, ipotecate prin contractele de ipotecă nr. 4901 din 21 august 2014 și nr. 4899 din 21 august 2014, iar Natalia Gonța și Oleg Gonța sunt asociații acestei societăți.

Menționează că la 21 august 2014, între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și SRL „Inter Trade Investment Company” au fost încheiate 2 contracte de ipotecă

înregistrate de notarul public Aurelia Murzacov cu nr. 4901 și nr. 4899, pentru a garanta rambursarea împrumuturilor stipulate în preambulul acestor contracte.

Remarcă că drept temei pentru semnarea acestor contracte de ipotecă a servit procesul-verbal al asociațiilor SRL „Inter Trade Investment Company” din 19 august 2014, în care asociații Natalia Gonța și Oleg Gonța au hotărât ca pentru garantarea împrumuturilor acordate debitorilor în baza contractelor de împrumut, să transmită în ipotecă încăperile locative menționate mai sus.

Explică că procesul-verbal respectiv nu conține nicio referire la faptul că asociații la ședința din 19 august 2014 au avut inclusă pe ordinea de zi careva chestiuni, că a fost discutată și aprobată chestiunea privind exprimarea voinței asociațiilor de a încheia contracte de ipotecă în privința încăperilor locative nr. 54 și 25 din str. Serghei Lazo, 34 mun. Chișinău, investite cu formulă executorie.

Mai indică reclamantul că la data semnării contractelor de ipotecă, Oleg Gonța a completat cererea din 21 august 2014, unde la solicitarea notarului Aurelia Murzacov, a indicat că solicită investirea cu formulă executorie a contractelor de ipotecă, însă fără să cunoască sensul, efectele și urmările acestei proceduri, investire care este afectată de viciul de consimțământ, sancționată cu nulitatea absolută, or lipsește manifestarea autentică a exprimării de către asociați a voinței la investirea contractelor de ipotecă cu formulă executorie, această chestiune potrivit prevederilor legale urmând a fi examinată la ședința asociațiilor societății.

Cu toate acestea indică că ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, fiind în litigiu cu SRL „Inter Trade Investment Company” în privința împrumutului acordat în baza contractului de împrumut nr. 958I – 2013- NEA din 09 aprilie 2013, care și este garantat de contractele de ipotecă contestate, în mod abuziv și contrar prevederilor legale, a prezentat contractele de ipotecă contestate executorului judecătoresc Anatolie Neruță, care prin încheierile din 04 februarie 2015 a pornit procedura de executare silită, întrucât acestea erau investite, în mod ilegal, de notarul Aurelia Murzacov cu formulă executorie.

Notează că ilegalitatea pornirii procedurii de executare rezidă și din faptul că creanțele pe care ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a încercat să le valorifice prin pornirea procedurii de executare în baza contractelor de ipotecă nu erau certe, ele fiind în litigiu, iar procedura de încasare a creanțelor garantate prin contractele de ipotecă investite cu formulă executorie este o procedură necontencioasă, care presupune lipsa intereselor contrării a părților, adică lipsa unui litigiu de drept asupra creanței urmărite.

Sușține că contractele de ipotecă litigioase sunt lovite de nulitate absolută, deoarece lipsește consimțământul proprietarului bunurilor imobile, în persoana asociațiilor de a semna contracte de ipotecă investite cu formulă executorie, obiectul contractelor de ipotecă nu constituie obligația SRL „Inter Trade Investment Company” de a încheia contracte de ipotecă investite cu formulă executorie și nici clauza cu privire la obiect nu este investirea contractelor de ipotecă cu formulă executorie, contractele de ipotecă contestate reprezintă contracte standard, clauzele cărora nu au fost negociate individual, fiind de fapt abuzive și respectiv nule.

Consideră că învestirea de către notar a contractelor cu formulă executorie a fost abuzivă, în lipsa unui consimțământ exprimat în formă autentică, fapt care este sancționat cu nulitatea absolută.

Relevă că din conținutul procesului-verbal al asociațiilor SRL „Inter Trade Investment Company” din 19 august 2014, este imposibil de determinat esența consimțământului de a încheia cu ÎCS „Total Leasing & Finance” SA contracte de ipotecă investite cu formulă executorie, consimțământ care urma a fi dat în formă autentică întrucât actul pentru care se cerea consimțământul necesită formă autentică.

Prin urmare, remarcă că în lipsa unui consimțământ valabil exprimat, din care să rezulte acordul la semnarea de contracte investite cu formulă executorie și solicitarea expresă a asociațiilor adresată notarului de a investi contractele de ipotecă cu formulă executorie, consideră că contractele date sunt sancționate cu nulitate absolută.

Invocă că un alt temei de nulitate a contractelor de ipotecă îl reprezintă faptul că atât clauza care se referă la obiectul contractelor de ipotecă investite cu formulă executorie, cât și însăși obiectul acestora nu este determinat, deoarece contractele de ipotecă investite cu formulă executorie nu sunt simple contracte de ipotecă, dar unele speciale, obiectul cărora este, la fel unul special, diferit de cel al contractelor de ipotecă neinvestite cu formulă executorie.

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea nulității contractelor de ipotecă investite cu formulă executorie nr. 4899 din 21 august 2014 și nr. 4901 din 21 august 2014 încheiate între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și SRL „Inter Trade Investment Company”, autentificate de notarul public Aurelia Murzacov, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor cu privire la ipotecă și a preavizelor de exercitare a dreptului de ipotecă în privința bunurilor imobile ipotecate prin aceste contracte și anume bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă, a fost recunoscută nulitatea contractelor de ipotecă investite cu formulă executorie nr. 4899 din 21 august 2014 și nr. 4901 din 21 august 2014, încheiate între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și SRL „Inter Trade Investment Company” autentificate de notarul Aurelia Murzacov și dispusă radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor cu privire la ipotecă și a preavizelor de exercitare a dreptului de ipotecă în privința bunurilor imobile ipotecate prin contractele sus indicate, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

La 20 iunie 2016, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2016, a fost admis recursul declarat de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016 și hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea SRL „Inter Trade Investment Company” împotriva ÎCS „Total Leasing & Finance” SA cu privire la recunoașterea nulității contractelor de ipotecă și radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor cu privire la ipotecă și a preavizelor de exercitare a dreptului de ipotecă, ca neîntemeiată.

La 21 februarie 2017, SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei a cărei revizuire se solicită, cu reținerea cauzei pentru o nouă examinare, cu restituirea recursului declarat de către ÎCS „Total Leasing & Finance” SA.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că instanța de recurs a admis o eroare judiciară examinând recursul declarat de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA fără plata taxei de stat.

Având în vedere prevederile art. 3 lit. a) și k) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, menționează că ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a achitat la depunerea cererii de recurs suma de 100 lei, conform ordinului de plată nr. 1035 din 20 iunie 2016, iar ulterior prin cererea din 24 iunie 2016 suma de 12840 lei, conform ordinului de plată nr. 480 din 23 iunie 2016, iar în total suma de 12940 lei, pe când urma să achite suma de 25000 lei.

Obiectează că la data depunerii recursului ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, la 20 iunie 2016 când se prezentase un bon de plată pentru suma de 100 lei, recursul declarat de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA urma a fi restituit în conformitate cu prevederile art. 438 alin. (2) CPC, or nici achitarea ulterioară a sumei de 12840 lei nu a fost de natură să înscrie recursul declarat în exigențele prevederilor art. 437 CPC, legate de taxa de stat și că pentru examinarea recursului fără achitarea deplină a taxei de stat urma să fie o cerere întemeiată a ÎCS „Total Leasing & Finance” SA de scutire de la plata taxei de stat neachitate, ceea ce la caz nu a fost.

Cu referire la prevederile Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 111/5 din 5 februarie 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, indică că la examinarea cauzei au participat judecători care nu făceau parte din completul nr. 3 al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție și consideră că nu a avut parte de un proces echitabil și de o instanță stabilită de lege.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) CPC după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul SRL „Inter Trade Investment Company”, în susținerea cererii de revizuire, cu referire la dispozițiile art. 449 alin. (1) lit. b) CPC, a invocat că instanța de recurs a admis o eroare judiciară examinând recursul declarat de ÎCS „Total Leasing & Finance” SA fără plata taxei de stat.

La fel, a mai invocat revizuentul că la examinarea cauzei au participat judecători care nu făceau parte din completul de judecată nr. 3 al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție și că nu a avut parte de un proces echitabil și de o instanță stabilită de lege.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că argumentele invocate de către revizuentul SRL „Inter Trade Investment Company” în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or, nu a fost făcută dovada faptului că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii anterior pronunțării deciziei, fiind oferite împrejurări ce țin de interpretarea normelor de drept procedural, argumente care nu constituie temei de revizuire.

Mai cu seamă se va menționa că la examinarea recursului în fond și adoptarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2016, au participat judecătorii care făceau parte din componența completului de judecată nr. 3 constituit prin dispoziția Președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 39 din 6 mai 2016, în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Astfel că, temeiurile invocate în cererea de revizuire de către revizuentul SRL „Inter Trade Investment Company” nu pot fi reținute ca unele prevăzute la art. 449 CPC, în baza cărora se poate solicita revizuirea deciziei, iar admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității

raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nicio parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a o respinge ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company” împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea nulității contractelor de ipotecă și radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor cu privire la ipotecă și a preavizelor de exercitare a dreptului de ipotecă.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu